

SUOMA JA ALPI RYTKÖSEN RAHASTO

Nuorisotyön ja -tutkimuksen tukijat

Rahasto perustuu emäntä Suoma Siviä Rytkösen (o.s. Raithalme, 24.1.1896–5.1.1975) lahjoitukseen 27.2.1960 puolisonsa, pankkiylitarkastaja Alpi Rytkösen (5.6.1884–12.10.1959) kuoleman jälkeen. Suoma Rytkönen lahjoitti puolisoiden yhteistestamentin mukaisesti Suomen Kulttuurirahaston Kannatusyhdistykselle Ylöjärven kunnan Mäkkylän kylässä sijaitsevan Veittolan tilan ja siihen aiemmin liitettyt kaksi tilaa irtaimistoineen.

Suoma ja Alpi Rytkösen rahasto perustettiin tukemaan nuorison terveen, raittiin ja kristillisen elämäntavan omaksumiseen tähtäävää toimintaa, edistämään Suomen luonnonsuojelua sekä auttamaan apurahoin raittiita, varattomia ja lahjakkaita nuoria tutkimusalasta riippumatta. Lasten ja nuorison asiat sekä sosiaalinen työ olivat Rytkösiä lähellä, samoin kristillisuus ja raittiusaate. Rytköset olivat olleet mukana raittiusyhdistyksissä nuoresta pitäen. Nykyisin rahasto tukee nuorisotyötä ja -tutkimusta.

Suoma Rytkösen vanhemmat olivat talonmistaja Aksel Erland Karlsson ja Eva Uusitalo Tampereelta. Karlsson-nimi suomennettiin isän kotitalan mukaan Raithalmeeksi. Käytyään Tampereen Tyttökoulun Suoma Rytkönen toimi virkailijana Tampereen Osake-Pankissa vuodesta 1918 avoioitumiseensa, kesään 1927 saakka.

Alpi Rytkönen syntyi maanviljelijä Ville Rytkösen ja Katari Räisäsen poikana Pielavedellä. Hän kävi koulua kolme vuotta ja auttoi perheen maatilalla. Muutto Kuopion lähistölle sytytti kiinnostuksen opiskeluun. Rytkönen kävi Kuopion kauppakoulun ja Suomen Liikemiesten Kauppaopiston. Valmistuttuaan keväällä 1909 hän siirtyi puutavara-alalle ja kävi metsäteknillisen kurssin Ruotsissa. Hän suoritti ylioppilastutkinnon 1914 ja oikeustutkinnon 1917. Varatuomarin arvon hän sai 1921.

Kuvat: SKR

Alpi Rytkönen teki pitkän uran Suomen Maatalous-Osake-Pankissa toimien johtokunnan jäsenenä, Tampereen konttorin johtajana, pankkiylitarkastajana ja pankkitarkastusviraston päällikkönä. Hän siirtyi eläkkeelle 1945 ja hoiti omistamaansa Veittolan tilaa kuolemaansa asti. Rytkösellä oli mittava määrä luottamustoimia, sillä hän toimi mm. vuodesta 1920 alkaen Tampereen kaupunginvaltuuston ja kirkkovaltuuston jäsenenä, 1930-luvulla Maataloustuottajain Helsingin yhdistyksen puheenjohtajana ja vuodesta 1948 alkaen Ylöjärven kunnanvaltuuston ja kirkkovaltuuston jäsenenä.

Suoma Rytkönen oli erittäin määrätietoinen. Lahjoituksen tehtyäänkin hän pyrki ohjailemaan asioita Veittolan tilalla, jossa hänellä oli elinikäinen asumisoikeus. Maat vuokrattiin Huhtamäki-yhtymälle viinimarjanviljelyyn. Raittiusihmisenä Rytkönen ei sallinut marjojen käyttöä viinin raaka-aineeksi. Suomen Kulttuurirahasto pystytti Alpi Rytköselle hautakiven Ylöjärven hautausmaalle ja paljasti kuvanveistäjä Oskari Jauhiaisen tekemät Rytkösten pronssimuotokuvat vuonna 1966.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.